

College informatiebrief

Onderwerp: Stand van zaken regionale samenwerking en voorbereiding doordecentralisatie beschermd wonen

Datum: 13 februari 2024

Portefeuille J.C. Paas

Graag informeer ik uw raad over ontwikkelingen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW&O). In de regio wordt gewerkt aan de visie 'Van Opvang naar Wonen 2020-2025'. De hierbij betrokken gemeenten zijn: De Drechtsteden, Gorinchem en Molenlanden. Over de inhoud van deze visie is brede instemming. In de loop van 2024 zal de regiovisie beschermd wonen aan uw raad worden voorgelegd. Om de keuzes in de regiovisie voor te bereiden, informeren wij u hierbij over de voornaamste ontwikkelingen en de context.

Over welke verandering gaat het in de visie?

De visie zet in op een verandering van het aanbod in de maatschappelijke opvang. Maatschappelijke opvang is bedoeld als tijdelijke opvang voor mensen die dakloos zijn of dreigen te raken. Voor opvang kan men bijvoorbeeld terecht bij het Leger des Heils. De visie streeft naar het aanpassen van het huidige aanbod betreffende crisis-, opvang en tussenvoorzieningen. Het gaat daarbij om het afbouwen van opvang en het uitbouwen van (tijdelijk) wonen. Dit moet richting 2030 worden uitgevoerd. Om dit uit te kunnen voeren, moet het volgende gedaan worden:

De regio maakt afspraken over:

- de spreiding van tijdelijk wonen locaties;
- de spreiding van bijzondere woonplekken;
- de uitstroom naar gemeente van herkomst;
- de uitstroom van het aandeel in de regionale opgave;
- een meetlat voor regionale spreiding en spreidingscriteria.

Lokaal realiseren we:

- woonplekken voor economisch daklozen;
- een preventieve aanpak door crisis-/woonplekken en bijbehorende maatregelen;
- een minimumniveau van regelingen in het beleid om dakloosheid te voorkomen.

De gemeente Sliedrecht zet zich binnen de gestelde kaders in om bij te dragen. Bij de binnenstedelijke herstructurering en de ontwikkeling van Sliedrecht-Noord zullen wij aandacht besteden aan de beweging van opvang naar wonen. Dit doen wij onder andere door via de Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen (HKG) woningen voor deze doelgroep te reserveren. Het gaat hierbij om kwetsbare mensen die vooral aangewezen zijn op sociale huurwoningen. Wij zullen hierover nog prestatieafspraken maken met de woningcorporatie(s).

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het besluit om regionaal samen te werken is een bevoegdheid van het college. Het gaat om afspraken over samenwerking en uitvoering. Het besluit over de kaders is aan de raad. Deze kaders zullen in de loop van 2024 in de regiovisie beschermd wonen aan u worden voorgelegd. De raad stelt ook het budget voor beschermd wonen vast in de jaarlijkse begroting.

Wat is de status van de wetswijziging over beschermd wonen?

Er is een wetswijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in voorbereiding. Deze wetswijziging gaat over het onderdeel beschermd wonen. Bij Beschermd wonen gaat het om het bieden van een veilige woonomgeving met begeleiding aan mensen, die door psychische en psychosociale problemen tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen. De centrumgemeente Dordrecht voert dit momenteel uit voor de gemeente Sliedrecht en de overige gemeenten binnen de Drechtsteden en de gemeenten Gorinchem en Molenlanden. De aangekondigde wetswijziging gaat om het invoeren van het woonplaatsbeginsel. Alle gemeenten worden (nadat de wet van kracht is) zelf verantwoordelijk voor beschermd wonen en opvang van hun eigen inwoners.

Dit wetsvoorstel is in januari 2023 naar de Tweede Kamer gestuurd. De verwachting was dat de Tweede Kamer voor het zomerreces 2023 in zou stemmen met dit wetsvoorstel. Bij akkoord zou de nieuwe wet per 1-1-2024 worden ingevoerd.

In mei 2023 bleek dat het wetsvoorstel niet voor het zomerreces op de agenda van de Tweede Kamer zou worden gezet en er dus ook geen instemming op het wetsvoorstel kon worden gegeven. De invoering is toen uitgesteld naar 1 januari 2025. Vervolgens is op 7 juli 2023 het kabinet gevallen. Nu is duidelijk dat de voorgestelde wetswijziging pas na vorming van een volgend kabinet behandeld zal worden door de kamer. De nieuwe invoerdatum is formeel nog 1 januari 2025. Het lijkt niet meer realistisch te zijn dat ook de datum van 1 januari 2025 wordt gehaald. Het is onze verwachting dat de aanpassing van de Wmo op dit onderdeel op zijn vroegst op 1 januari 2026 zal ingaan.

Hoe bereiden we ons voor op de wetswijziging?

Om de wetswijziging goed te kunnen invoeren in onze regio moeten alle 9 gemeenten samen een proces doorlopen. De gemeenten moeten de regiovisie beschermd wonen actualiseren. Daarnaast moet de regionale samenwerking opnieuw worden bekeken. De vraag is of en hoe de huidige samenwerking voortgezet kan worden binnen de regels van de nieuwe wet. Mogelijk moeten er nieuwe samenwerkingsafspraken worden gemaakt.

De afgelopen jaren is regionaal gestart met de inzet op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Dit betekent dat mensen met psychiatrische en sociaal -maatschappelijke problemen thuis in hun vertrouwde omgeving passende ondersteuning kunnen krijgen. Zij hoeven daardoor niet of minder snel opgenomen te worden in een instantie zoals Yulius. Hierdoor kunnen mensen uit deze doelgroep vaker hun zelfstandigheid behouden. Er zijn diverse woonvormen ontwikkeld. Steeds meer inwoners kunnen beschermd thuis wonen. Het is belangrijk om deze ontwikkelingen voort te zetten en waar mogelijk te versterken.

Waar richten we ons de komende periode op?

De regionaal verantwoordelijke bestuurders hebben besloten om de invoering van de wetswijziging niet af te wachten. In plaats daarvan maken we gebruik van de extra tijd. Dit biedt de kans om ons nog beter voor te bereiden op de invoering. We doen dit onder andere door een geactualiseerde regiovisie beschermd wonen op te stellen. Hierin nemen we de ontwikkelingen op het gebied van onder andere de maatschappelijke opvang en huisvesting kwetsbare groepen mee. De kaders leggen we vast in de geactualiseerde regiovisie. De geactualiseerde regiovisie zal in de loop van 2024 met u gedeeld worden.

Daarnaast richten we ons op meer data gestuurd werken door een eerdere start met monitoring vanuit het woonplaatsbeginsel. Deze gegevens zullen vanaf Q1 2024 geregistreerd gaan worden door de Wmo consulenten. Dit wordt vastgelegd in het dashboard beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In de periode 2019 – 2023 gaat het om ongeveer 80 tot 110 cliënten per jaar die vallen onder beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Waarvan 20 tot 30 cliënten per jaar die gebruik maken van maatschappelijke opvang.

Het maken van nieuwe afspraken over de regionale samenwerking wordt in de komende periode nog niet besproken. Zolang de wetswijziging niet is ingevoerd, gaan we door met de bestaande afspraken.

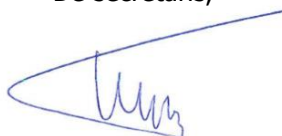
Hoe verder na deze college informatiebrief?

Uw raad ontvangt in de loop van 2024 het raadsvoorstel "regiovisie beschermd wonen".

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De kosten voor het proces passen binnen de bestaande begroting Beschermd wonen. Het betreft een voortzetting van uitvoering en samenwerking.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries